Dosarul: nr.2ac-609/23(2-23019965-02-2ac-17102023)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător - M. Muruianu

D E C I Z I E

25 februarie 2025 municipiul Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru

Avînd în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Marina Anton
Judecătorii: Constantin Roșca și Dorin Dulghieru

examinând în procedură scrisă, apelul declarat de SRL ”Arama R”, în cauza civilă, examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Plastresurse” împotriva SRL ”Arama R” cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în cadrul procesului anterior și compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 19.09.2023, prin care acțiunea a fost admisă parțial, -

A C O N S T A T A T:

Pretențiile reclamantului:

1. La data de 08 februarie 2023, SRL ”Plastresurse” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL ”Arama R” cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în cadrul procesului anterior și compensarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acțiunii, s-a indicat că, la data de 26 noiembrie 2021, SRL ”Arama R” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL ”Plastresurse” cu privire la încasarea datoriei pentru pretinse cheltuieli de transport în mărime de 65023,71 lei și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 1950,72 lei.
3. Prin hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 27.01.2022, s-a admis parțial cererea, fiind încasat de la SRL ”Plastresurse” în beneficiul SRL ”Arama R” datoria în mărime de 55409,99 lei și suma de 1662,29 lei, cu tiltu de cheltuieli de judecată. În rest acțiunea s-a respins.
4. Relevă că, prin decizia Curții de Apel Bălți din 11.10.2022, s-a admis cererea de apel declarată de SRL ”Plastresurse”, s-a casat integral hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 27 ianuarie 2022, cu emiterea unei noi

hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată înaintată de SRL ”Arama R” către SRL ”Plastresurse” privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată a fost respinsă. Decizia fiind definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

5. Afirmă că, la examinarea litigiului în instanțele de judecată SRL ”Plastresurse” a suportat cheltuieli de judecată, legate de achitarea serviciilor avocaților.

6. Indică că, interesele SRL ”Plastresurse” în prima instanță au fost reprezentate de avocatul stagiar Grecu Nicolae, în temeiul contractului de asistență juridică nr.10 din 23.12.2021.

7. Potrivit pct.2.1. a contractului menționat, compania a achitat onorariu în mărime de 15000 lei, fapt ce se confirmă prin ordinul de plată nr.16 din 18.01.2022.

8. În instanța de apel SRL ”Plastresurse” a fost reprezentată de avocatul Oceredнîi Roman în temeiul contractului de asistență juridică nr.14/06/22/1 din 14.06.2022.

9. Potrivit pct.2. a contractului menționat, compania a achitat onorariu în mărime de 10000 lei, fapt ce se confirmă prin ordinul de plată nr.184 din 28.06.2022 și factura fiscală nr.AAK9414368.

10. Mai invocă că, avocatul Oceredнîi Roman a prestat următoarele servicii juridice în baza contractului din 14.06.2022, după cum urmează: studierea cererii de chemare în judecată 1500 lei, studierea hotărârii primei instanțe 1500 lei, consultarea clientului pe marginea cauzei 2000 lei, formularea scrisă a explicațiilor în instanță 2000 lei, reprezentarea intereselor și susținerea apelului în instanță 3000 lei, în total 10000 lei.

11. Menționează că, în vederea soluționării amiabile a litigiului, SRL ”Plastresurse” a înaintat în adresa pârâtului o somație prin care a solicitat restituirea cheltuielilor de judecată, care însă a rămas fără răspuns.

12. În consecință, SRL ”Plastresurse” iar a fost nevoită să apeleze la servicii de asistență juridică, pentru încasarea forțată a cheltuielilor de judecată.

13. Astfel, la data de 23.01.2023, compania a încheiat contract de asistență juridică nr.23/01/23/1 cu avocatul Oceredнîi Roman, iar potrivit pct.2. al contractului menționat, compania a achitat onorariu în mărime de 5000 lei, fapt confirmat prin ordinul de plată nr.19 din 24.01.2023 și factura fiscală nr.AAK9414396.

14. La fel, menționează că, avocatul Oceredнîi Roman a prestat următoarele servicii juridice în baza contractului din 23.01.2023, după cum urmează: consultarea clientului pe marginea cauzei 2000 lei, întocmirea și înaintarea acțiunii în instanța de judecată 3000 lei, în total 5000 lei.

15. Dat fiind faptul că, prin decizia Curții de Apel Bălți din 11.10.2022, a fost respinsă integral cererea de chemare în judecată înaintată de SRL ”Arama R” către

SRL ”Plastresurse” privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, SRL ”Plastresurse” este îndreptățită la compensarea integrală a cheltuielilor de judecată.
16. Astfel, solicită reclamantul încasarea din contul pârâtului cheltuielile de asistență juridică în mărime de 15000 lei, suportate în cadrul dosarului civil nr.2c-372/2021 la Judecătoria Bălți (sediul Central), în mărime de 10000 lei, suportate în cadrul dosarului civil nr.2ac-36/2022 la Curtea de Apel Bălți și cheltuielile de asistență juridică suportate în prezenta cauză în mărime de 5000 lei.

Poziția instanței de fond:

17. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 19.09.2023, acțiunea a fost admisă parțial.
18. S-a încasat contul SRL ”Arama R” în beneficiul SRL ”Plastresurse”, cheltuielile de asistență juridică suportate în cadrul procesului civil examinat anterior în mărime de 15000 lei.
19. S-a încasat din contul SRL ”Arama R”, în beneficiul SRL ”Plastresurse” cheltuielile de asistență juridică suportate în prezenta cauză în mărime de 5000 lei și taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 900 lei. În rest pretențiile sau respins ca fiind neîntemeiate.

Solicitarea apelantului:

20. Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 25.09.2023, SRL ”Arama R”, în termenul prevăzut de lege, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea integrală hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 19.09.2023, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. La data de 15.11.2023 a fost depusă cererea de apel motivat împotriva hotărârii instanței de fond.

Argumentele participanților la proces:

21. În motivarea cererii de apel, apelantul SRL ”Arama R” a invocat că, nu este de acord cu hotărârea primei instanțe, pe care o consideră neîntemeiată și pasibilă casării.
22. Indică că, partea care solicită compensarea cheltuielilor de judecată trebuie să prezinte probe care justifică pretenţiile sale, la caz, astfel de probe nu au fost prezentate, astfel, nu este clar în baza căror probe prima instanţă şi-a format concluzia cu privire la încasarea sumei de 20000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică suportate în procesele civile menţionate.
23. În scopul probării cheltuielilor suportate pentru asistenţa juridică, urmează a fi prezentate cumulativ 4 (patru) acte de baza, şi anume contractul de asistenţă juridică încheiat între părţi, raportul privind activitatea avocatului, factura fiscală şi dovada achitării plăţii (în cazul plăţii prin virament - dovada transferului bancar, iar în cazul achitării în numerar - ordinul de plată de strictă evidenţă).
24. Susține că, la materialele cauzei nu se regăsesc probe veridice și suficiente pentru probarea cheltuielilor pretins suportate.

25. Notează că, în motivarea acţiunii sale, reclamantul a prezentat instanței contractul de asistenţă juridică nr.10 din 23.12.2021, încheiat între avocatul stagiar Grecu Nicolae, din cadrul BAA ”Capital Bosîi I.” în mărime de 15000 lei, obiectul căruia fiind asistenţa juridică în pregătirea și participarea pe cauza SRL ”Arama R” vs SRL ”Plastresurse” .
26. Menţionează că, în cadrul Judecătoriei Bălţi (sediul Central) cauza respectivă a fost acceptată în procedura cererii cu valoare redusă, fiind examinată în procedură scrisă şi în lipsa participanţilor la proces.
27. Mai mult decît atît, reclamantul a evitat să anexeze copia mandatului avocatului stagiar Grecu Nicolae, pentru a constata cu certitudine implicarea avocatului pe cauza respectivă, raportul privind activitatea avocatului stagiar, cu indicarea preţului şi timpul aferent acestora.
28. Prin urmare, nu este clar pentru care servicii a fost achitată suma de 15000 lei.
29. Subliniază că, cauza a fost examinată în procedura cererii cu valoare redusă fără participarea părţilor, astfel încît avocatul stagiar Grecu Nicolae nu a fost implicat în şedinţe de judecată, prin urmare în lipsa raportului de activitate nu este clar care este aportul avocatului la examinarea cauzei. Deci, suma respectivă o consideră exagerată, nefiind în acest caz reală, necesară şi rezonabilă.
30. Notează că, în contractul menţionat supra nu este indicat numărul dosarului, la rubrica ”obiectul contractului” sunt indicate doar părţile, fără a fi indicată esenţa litigiului. Or, reieşind din faptul că între aceleaşi părţi există mai multe litigii, nu se cunoaşte cu certitudine pe marginea cărui litigiu a fost încheiat respectivul contract de acordare a asistenţei juridice şi dacă acesta se referă anume la litigiul în cauză.
31. Totodată, ca confirmare a achitării onorariului respectiv, reclamantul a anexat ordinul de plată nr.16 din 18 ianuarie 2022, care în opinia apelantului nu este valabil, deoarece nu este indicat data primirii şi data executării transferului (cînd se efectuează plata, în rubricile respective se înscrie în mod automat data și ora plății). Totodată, presupusul ordin de plată nu a fost verificat şi confirmat de către banca emitentă prin aplicarea semnăturii casierului şi a ştampilei băncii. Prin urmare, copia prezentată de către partea reclamantă reprezintă o blanchetă a ordinului de plată, aceasta însă nu face dovada plăţii efective şi nu poate fi pus la baza adoptării hotărîrii judecătoreşti.
32. Cu privire la contractul de asistenţă juridică nr.14/06/22/1 din 14.06.2022, contractul fiind încheiat între persoana juridică SRL ”Plastresurse”, în calitate de client, însă semnat a fost ca persoană fizică, iar potrivit ordinului de plată nr.184 din 28.06.2022, plătitorul este persoana juridică SRL ”Plastresurse”, fapt care creează dubii rezonabile privitor la valabilitatea acestuia.
33. Susține că, prima instanță a admis divergențe considerabile în hotărîrea sa.

34. Relevă că, în partea motivată a hotărârii instanţa a ţinut cont de argumentele pârâtului şi a supus cenzurii contractul de asistenţă juridică 23/01/23/1 din factura fiscală Seria AAK 9414396 din 23.01.2023 şi bonul de plată nr.19 din 24.01.2023 în suma de 5000 lei, iar în partea dispozitivă a hotărîrii, instanţa a admis ca probe actele cenzurate supra şi a încasat din contul SRL ”Arama R” în beneficiul SRL ”Plastresurse” cheltuielile de asistenţă juridică în baza acestor înscrisuri.
35. Cu privire la încasarea din contul SRL ”Arama R” în beneficiul SRL ”Plastresurse” a taxei de stat în mărime de 900 lei, indică că, potrivit art.85 CPC, SRL ”Plastresurse” este scutită de la achitarea taxei de stat pe cauza respectivă.
36. Reieşind din cele menţionate, conchide apelantul că, la materialele cauzei lipsesc cu desăvîrşire dovezile care urmează să fie prezentate în sensul probării faptului că suma de 20000 lei este suma cheltuielilor de asistenţă juridică a căror compensare se solicită prin prisma prevederilor art.96 CPC, și că au fost real suportate în cele două procese judiciare.

Procedura de examinare:

37. Colegiul civil notează că, cauza din speță a fost examinată în fond în procedura cererilor cu valoare redusă și astfel, în ordinea art.276^4 alin.(5) CPC, a dispus examinarea cererii de apel în procedură scrisă, prevederile art.276^3 CPC fiind aplicate corespunzător.

Termenul de declarare a apelului:

38. În conformitate cu prevederile art.362 alin.(1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.
39. Din materialele cauzei rezultă că, dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat la 19 septembrie 2023, iar cererea de apel a fost depusă la data de la 25 septembrie 2023, prin urmare Colegiul constată că, apelul este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de apel:

40. Studiind materialele dosarului și înscrisurile probatorii administrate la materialele cauzei, analizând argumentele apelantului expuse în cererea de apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ conchide asupra admiterii cererii de apel, cu casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, reieșind din următoarele considerente.
41. În conformitate cu prevederile art.385 lit.c) CPC, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parțial hotărîrea primei instanțe, emițând o nouă hotărîre.
42. Potrivit dispozițiilor art.386 CPC, hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au

fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei, normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronată. O hotărîre legală în fond nu poate fi casată numai din motive formale.

43. În conformitate cu art.387 Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material sînt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională, a interpretat eronat legea, a aplicat eronat analogia legii sau analogia dreptului

44. Potrivit dispozițiilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

45. Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

46. În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

47. În conformitate cu prevederile art.276^2 Cod de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobînzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă. Procedura reglementată de prezentul capitol nu se aplică în materie fiscală, vamală sau în cazul răspunderii pentru prejudiciul cauzat de o autoritate publică ori de o persoană cu funcţie de răspundere şi al răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilegale ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanţelor de judecată, precum şi în cazul litigiilor cu privire la drepturile nepatrimoniale. Dispoziţiile prezentului cod privind procedura contencioasă se aplică la examinarea cererilor cu valoare redusă în măsura în care dispoziţiile prezentului capitol nu prevăd altfel.

48. Potrivit prevederilor art.276^3 Cod de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sânt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul. În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate,

inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanţei judecătoreştişi reclamantului o referinţă, precum şi copii de pe înscrisurile necesare. Pârâtul poate depune o cerere reconvenţională în condiţiile art.art.172 şi 173 Cod de procedură civilă, doar dacă valoarea acţiunii reconvenţionale nu depăşeşte valoarea admisibilă şi condiţiile legale de exercitare a cererii iniţiale cu valoare redusă. Dacă din materialele cauzei rezultă că cererea nu poate fi examinată în ordinea stabilită pentru cererile cu valoare redusă, judecătorul, prin încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală. În acest caz, prevederile prezentului capitol sânt inaplicabile.

49. Totodată, potrivit prevederilor art.276^4 Cod de procedură civilă, instanţa soluţionează cauza şi adoptă dispozitivul hotărîrii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pîrîtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărîrea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti şi se comunică participanţilor la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărîrea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunţare. Instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art.276^3 fiind aplicabile corespunzător.

50. În conformitate cu prevederile art.373 alin.alin.(1), (2), (5) CPC, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

51. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

52. Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

53. Din conţinutul celor relatate Colegiul reţine că, sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art.373 alin.alin.(1), (2), (5) CPC, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în

vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

54. Colegiul civil reiterează că, instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (HirroBalani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Circumstanțele de fapt ale pricinii:

55. Din materialele cauzei se atestă că, prin hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 27.01.2022, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Arama R” împotriva SRL ”Plastresurse” cu privire la încasarea dartoriei și a cheltuielilor de judecată. S-a încasat de la SRL ”Plastresurse” în beneficiul SRL ”Arama R” datoria în mărime de 55409,99 lei. S-a încasat de la SRL ”Plastresurse” în beneficiul SRL ”Arama R” suma de 1662,29 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată (f.d.10-17).

56. Prin decizia Curții de Apel Bălți din 11.10.2022, s-a admis apelul declarat de SRL ”Plastresurse”. S-a casat hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 27.01.2022 cu emiterea unei noi hotărâri prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Arama R” împotriva SRL ”Plastresurse” cu privire la încasarea dartoriei și a cheltuielilor de judecată (f.d.18-30).

57. Din materialul probator, Colegiul a stabilit că, reclamantul/intimat SRL ”Plastresurse” a prezentat contractul de asistență juridică nr.10 din 23.12.2021, încheiat între SRL ”Plastresurse” și avocatul stagiar Grecu Nicolae, potrivit căruia SRL ”Plastresurse” a achitat onorariu în mărime de 15000 lei, pentru pregătirea și participarea pe cauza SRL ”Arama R” vs SRL ”Plastresurse” (f.d.31).

58. La fel, la materialele cauzei a fost prezentat contractul de asistență juridică nr.14/06/22/1 din 14.06.2022, contractul fiind încheiat între persoana juridică SRL ”Plastresurse”, în calitate de client și avocatul Ocerednîi Roman, potrivit căruia SRL ”Plastresurse” a achitat onorariu în mărime de 10000 lei (f.d.33) și contractul de asistență juridică nr.23/01/23/1 din 23.01.2023, potrivit căruia SRL ”Plastresurse” a achitat onorariu în mărime de 5000 lei (f.d.37).

59. Conform prevederilor art.82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

60. Conform art.90 lit.i) CPC, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistență juridică.

61. Conform art.94 alin.(1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se

compensează cheltuielile de judecată proporțional părţii admise din pretenții, iar pârâtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.
62. Conform ast.8 CPC, părțile, alți participanți la proces au dreptul să fie asistați în judecată de către un avocat ales ori desemnat de coordonatorul oficiului teritorial al Consiliului Naţional pentru Asistență Juridică Garantată de Stat sau de un alt reprezentant, în cazurile prevăzute de prezentul cod.
63. Prevederile art.5 alin.(l) a Legii cu privire la avocatură stabilesc că orice persoană are dreptul să îşi aleagă în mod liber avocatul pentru a fi consultată şi reprezentată de acesta în materie juridică.
64. Potrivit prevederilor art.96 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (1^1) Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.
65. Potrivit art.60 alin.(1), (2) din Legea cu privire la avocatură, (1) avocatul acordă asistenţă juridică clientului în baza contractului de asistenţă juridică, încheiat în formă scrisă. Contractele de asistenţă juridică încheiate în formă scrisă de avocaţi şi avocaţi stagiari, învestite cu formulă executorie, au putere de titlu executoriu la data exigibilităţii creanţei şi oferă dreptul la executare silită extrajudiciară, fără adresarea unei cereri în instanţa de judecată sau către notar, dacă părţile au convenit aceasta, în mod expres, în contract. (2) Împuternicirile avocatului şi ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Mandatul poate fi întocmit pe suport de hârtie sau în formă de document electronic, semnat cu semnătură electronică calificată, conform prevederilor Legii nr.124/2022 privind identificarea electronică şi serviciile de încredere. Formularul mandatului este un document de strictă evidenţă. Conţinutul, forma şi modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.
66. Conform pct.pct.15-17 din Recomandarea privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată prin decizia Consiliului Uniunii Avocaților nr.2 din 30 martie 2012, pornind de la practica CtEDO, cheltuielile de asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime.
67. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

68. În conformitate cu art.96 CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții, care a avut câștig de cauză, cheltuielile de asistență juridică acordată de avocați, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.
69. Potrivit pct.21[1] din Hotărârea explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție nr.25 din 28.06.2004 cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației despre încasarea cheltuielilor de judecată în cauzele civile, se menționează că, soluționând cererile de restituire a cheltuielilor pentru asistență juridică acordată, instanțele vor reține că pornind de la practica CtEDO, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime, iar pentru dovada lor se evidențiază necesitatea prezentării de partea care le pretinde să fie compensate, următoarele documente: a) dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b) copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; c) listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat şi timpul aferent acestora (cu tariful şi orarul).
70. Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul şi munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnic speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbile străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client şi de circumstanțele cauzei; natura şi durata relației dintre avocat şi client; experiența, reputația şi abilitatea avocatului; justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alţi factori, la discreția instanței.
71. În speță, Colegiul civil consideră că, cheltuielile de judecată invocate de reclamat pentru asistență juridică nu sunt justificate.
72. Colegiul civil reține că, instanța de fond eronat a admis parțial acțiunea și a dispus încasarea cheltuielile de asistență juridică suportate în cadrul procesului civil examinat anterior în mărime de 15000 lei. Or, la materialele cauzei nu au fost prezentate originalul ordinelor de plată care confirmă că, SRL ”Plastresurse” a achitat onorariu în mărime de 15000 lei avocatului stagiar Grecu Nicolae, onorariu în mărime de 10000 lei și în mărime de 5000 lei avocatului Oceredniî Roman.
73. La fel, Colegiul notează că, deși reclamantul/intimat a prezentat copia contractelor de asistență juridică nr.10 din 23.12.2021 și nr.23/01/23/1 din 23.01.2023, acestea nu conțin date privind cauza civilă (nr.dosarului civil) în

cadrul căruia urmează a fi prestate serviciile de asistență juridică. Prin urmare, obiectul acestor contracte este unul incert.

74. Totodată, instanța de apel notează că, la materialele cauzei nu au fost prezentate copia mandatelor avocațiale pe numele avocatului Oceredniî Roman şi ale avocatului stagiar Grecu Nicolae.

75. În conformitate cu art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

76. La caz, Colegiul civil reține că, de către reclamantul/intimat SRL ”Plastresurse” nu au fost probate cheltuielile pentru asistența juridică suportate în cadrul procesului anterior la cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Arama R” împotriva SRL ”Plastresurse” cu privire la încasarea dartoriei și a cheltuielilor de judecată (nr.2c-372/2021 și nr.2ac-36/2022).

77. Prin urmare, Colegiul civil consideră că, concluzia primei instanțe cu privire la admiterea parțială a acțiunii reclamantului este una neîntemeiată, fapt pentru care, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de SRL ”Arama R” şi de a casa hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de SRL ”Plastresurse” împotriva SRL ”Arama R” cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în cadrul procesului anterior și compensarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

78. În conformitate cu prevederile art.art.276^4, 385 lit.c), 389-390, 394 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Se admite apelul declarat de către SRL ”Arama R”.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 19.09.2023, pronunțată în cauza civilă, examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Plastresurse” împotriva SRL ”Arama R” cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în cadrul procesului anterior și compensarea cheltuielilor de judecată, şi se pronunță o nouă hotărâre prin care:

Cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Plastresurse” împotriva SRL ”Arama R” cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în cadrul procesului anterior și compensarea cheltuielilor de judecată, se respinge ca neîntemeiată.

Decizia este definitivă și irevocabilă și nu se supune nici unei căi de atac.

Preşedintele şedinţei,

Judecătorul Marina Anton

Judecătorii: Constantin Roșca

Dorin Dulghieru